

**ความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีน
เขตเทศบาลเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี**

**The beliefs in the Feng Shui influenced Chinese Thai business people
in Ban Pong Municipality, Ban pong ,Ratchaburi**

วรเทพ บุญทริกมาส¹ และธนิษฐ์ รัตนพงศ์ภิญโญ²

Worathep Boontrarickamas¹, Taninrat Rattanapongpinyo²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยของการประกอบธุรกิจและความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีนเขตเทศบาลเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ใช้แนวทางการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีวิทยาการศึกษาปรากฏการณ์ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกโดยการสัมภาษณ์จากผู้มีความรู้ ผู้ที่มีประสบการณ์ (จีนแฉะ) และคนไทยเชื้อสายจีนที่ประกอบธุรกิจ ผลการวิจัยพบว่า 1. ความหมายความเชื่อในเรื่องฮวงจุ้ยของการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีน ที่สามารถทำให้ธุรกิจเกิดความเจริญรุ่งเรืองจึงได้มีการลอกเลียนแบบทางวัฒนธรรมจากผู้ประกอบธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ ทั้งวิธีการดำเนินธุรกิจ แนวความคิดและความเชื่อต่างๆสืบทอดต่อกันมา 2. ความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีน มีองค์ประกอบคือ ที่อยู่อาศัย สุสานและสถานที่ประกอบธุรกิจ ทั้ง 3 สิ่งจะต้องมีความสัมพันธ์กันซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าของการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีน ความเชื่อในเรื่องฮวงจุ้ยเป็นแนวคิดของบรรพบุรุษที่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงได้เป็นอย่างดี ควรมีการสืบทอดความรู้ นำความรู้ไปเผยแพร่กับผู้ที่สนใจเพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the meanings of the belief about Feng Shui in the business and the belief in Feng Shui influenced Chinese Thai business in Ban Pong Municipality, BanPong, Ratchaburi. This study is a qualitative research that used the methodology of phenomenon, The in depths interviewed was the method for data gathering. The samples were the practitioners in Feng Shui, the Chinese Thai businessmen in Ban Pong Municipality, Ratchaburi. The results of research found that 1. the meanings of the belief about Feng Shui in the business of Chinese Thais could make a thriving business and replicated cultures in the area of the practice patterns which were the way of doing business, and the concept and belief are carried on to the next generation. 2. The belief about Feng Shui influenced Chinese Thai business consisted of residences,

¹ นักศึกษาด้านบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม 73140 Student M.B.A. (Entrepreneurship), Faculty of Management Science, Silpakorn University, Nakhon Pathom 73140

² อ.ดร. ประจำสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพชรบุรี 76120

tombs and business premises. All of the three components must be connected to producing the influence to the further result such as the growth of the business. The belief in Feng Shui was the traditional knowledge of the Chinese People that can be applied in real life as well. They should preserve the traditional knowledge of Feng Shui as a valuable heritage and tradition for the next generation and disseminate to interested people to behave correctly.

Key Words : Feng Shui , Chinese Thai , Ban Pong Municipality

E-mail address: woratheb@scg.co.th

บทนำ

ในชีวิตมนุษย์นั้นต้องพบกับสิ่งที่เหนือธรรมชาติ จึงทำให้ความเชื่อมีความจำเป็นต่อมนุษย์ เพราะก่อนที่มนุษย์จะลงมือทำอะไรก็มันจะต้องอาศัยความเชื่อที่เกิดความมั่นใจ โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับอนาคตซึ่งมนุษย์สงสัยและไม่แน่ใจว่าเป็นอะไร หรือจะมีอะไรเกิดขึ้นตามมา แต่เพราะอาศัยความเชื่อในรูปแบบแห่งความหวังว่า ชีวิตจะยังคงดำเนินต่อไปและดีขึ้นตามลำดับทำให้เกิดความมั่นใจที่จะมีชีวิตอยู่อย่างสบายใจ (อานวยชัย ปฏิพัทธ์เผ่าพงษ์, 2548: 27) ในการตัดสินใจเลือกที่อยู่อาศัยที่ดีที่สุดสำหรับครอบครัว ถ้าสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัยที่ไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมของครอบครัวจะทำให้สมาชิกภายในบ้านไม่มีความสุขก่อให้เกิดความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ เจ็บป่วย เกิดความรำคาญ มีแต่ความยุ่งยากหรืออาจมีเหตุไม่คาดคิดเกิดขึ้น เมื่อบ้านไม่น่าอยู่ถูก สภาพแวดล้อมไปด้วยสิ่งอัปมงคล เชื่อกันว่าสาเหตุส่วนหนึ่งน่าจะเกิดจากความไม่สมดุลทางกายภาพ พฤติกรรมของมนุษย์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่อาศัยอยู่ในบ้าน การเลือกทำเลที่ตั้งของบ้านเรือนและตัวบ้านจำเป็นต้องมีความสอดคล้องสมดุลกลมกลืนกับธรรมชาติและสภาพแวดล้อมทำให้ครอบครัวมีความสุขความเจริญ ก้าวหน้า ความมั่นคงในชีวิตและครอบครัว (จิตรา ก่อนันทเกียรติ, 2552: 57-58) คนจีนมีความเชื่อว่าฮวงจุ้ยเป็นศาสตร์จีนโบราณได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตมากขึ้น ในแต่ละที่มีพลังลึกลับแฝงอยู่ การเลือกทำเลที่ตั้งได้ถูกหลัก และยังถ้ามีการสร้างบ้านได้ถูกต้องตามหลักฮวงจุ้ย พลังลึกลับก็จะยิ่งช่วยให้ถูกโฉลกกับเจ้าของ ทำให้ผู้ที่อยู่อาศัยในบ้านมีความสุขในครอบครัว ความเจริญในหน้าที่การงาน ด้านสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ และความปลอดภัยในทรัพย์สิน และความเชื่อในฮวงจุ้ยที่ว่า บ้านที่ดีอยู่แล้วเจริญรุ่งเรือง ศาสตร์เรื่องฮวงจุ้ยไม่เพียงแต่จะใช้กับที่อยู่อาศัยของตนที่ยังมีชีวิตอยู่ ยังใช้กับที่อยู่ของคนตาย หรือบ้านของบรรพบุรุษในโลกก็ต้องดูให้ถูกโฉลกด้วย (บรมพิลด์ ฟรีน่า, 2547: 16) ความเชื่อในการเลือกสรรทำเลที่ตั้งของสถานที่ ทั้งสำหรับคนเป็นและคนตายของคนจีนนั้น คนเป็นและคนตาย มิได้แยกจากกันโดยสิ้นเชิง ยังมีความผูกพันและปฏิบัติต่อกัน คนเป็นยังเคารพกราบไหว้ และนับถือคนตาย ยังปฏิบัติคนตายอย่างสม่ำเสมอ เพราะคนตายเป็นบรรพบุรุษ เป็นตระกูล เป็นเชื้อสายที่คนเป็นต้องแสดงความกตัญญูเคารพ กราบไหว้ เพื่อทำให้ผู้ที่อาศัยในบ้านมีความสุขในครอบครัว ความเจริญในหน้าที่การงาน ด้านสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ และความปลอดภัยในทรัพย์สิน และความเชื่อในฮวงจุ้ยที่ว่า บ้านที่ดีอยู่แล้วเจริญรุ่งเรือง (บรมพิลด์ ฟรีน่า, 2547: 19) ฮวงจุ้ยนั้นเข้ามามีอิทธิพลกับสังคมไทยเป็นอย่างมาก ในกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีน ที่ยังมีการประเพณีปฏิบัติกันอย่างเคร่งครัด และที่ค่อนข้างเห็นได้อย่างชัดเจน คือ กลุ่มคนไทยเชื้อสายจีน ที่

ประกอบอาชีพค้าขาย ได้มีการปฏิบัติจัดบ้านพักอาศัยและที่ตั้งร้านค้าตามหลักฮวงจุ้ย ด้วยเหตุที่พวกเขาเหล่านั้นมีความเชื่อว่า ฮวงจุ้ยจะสามารถทำให้กิจการค้าขายของเขา ตลอดจนครอบครัวประสบความสำเร็จ มีความเจริญรุ่งเรืองซึ่งอิทธิพลนี้ ได้ส่งผลทำให้คนไทยได้นำเอาแนวความคิด ที่อยู่อาศัย หรือประกอบกิจการ และความเชื่อที่เกี่ยวกับฮวงจุ้ยไปปฏิบัติเช่นเดียวกัน จากเหตุผลนี้เองที่ทำให้คนไทยเชื้อสายจีนยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับศาสตร์ฮวงจุ้ยที่แพร่หลายจนมาถึงปัจจุบัน (วิศิษฎ์ เตชะเกษม, 2540: 45) แต่อย่างไรก็ตามมีคนไทยกลุ่มหนึ่ง คือ คนไทยเชื้อสายจีนที่สามารถปรับตัว ประกอบธุรกิจ และรักษาความสามารถในการแข่งขันเพื่อธุรกิจและองค์กรของตนให้เจริญรุ่งเรืองอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นที่ประจักษ์กันทั่วไปแล้วว่า กลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จ และครอบครองเศรษฐกิจของประเทศไทย มากไปกว่านั้นคนไทยเชื้อสายจีนยังมีความสามารถในการครอบครองเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ทั้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขณะเดียวกัน ผู้คนทั่วโลกก็ได้ให้ความสนใจกับการจัดการของคนจีน การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมของจีนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาได้มีการติดต่อกับค้าขายกับคนจีนโพ้นทะเลและคนจีนแผ่นดินใหญ่ สิ่งเหล่านี้เองที่เป็นความสำคัญในการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมและการจัดการแบบจีน ตลอดจนสาเหตุที่ทำให้พวกเขาสามารถประสบความสำเร็จได้อย่างสูง (ภาวิวัฒน์ พันธุ์แพ, 2548: 10) ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าจึงมุ่งศึกษาถึงเรื่องความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีน เขตเทศบาลเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี โดยศึกษาทั้งในส่วนของความหมายความเชื่อของฮวงจุ้ยเกี่ยวกับสถานประกอบการ และฮวงจุ้ยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบธุรกิจ ซึ่งจะมีผลในการประกอบธุรกิจและเป็นประโยชน์ทำให้เกิดความเข้าใจต่อความเชื่อของคนไทยเชื้อสายจีน ที่มีความเชื่อว่าจะได้มีการประพฤติปฏิบัติตามความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องฮวงจุ้ยแล้ว ในหลักการเลือกทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการหรือการประกอบธุรกิจ และได้มีปฏิบัติตามแล้วจะส่งผลทำให้เกิดความสุขความเจริญในชีวิตและยังส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ให้มีความเจริญก้าวหน้าเจริญรุ่งเรือง จากเหตุผลนี้เองทำให้คนไทยเชื้อสายจีนยังได้ให้ความสำคัญต่ออิทธิพลจากศาสตร์ฮวงจุ้ยมาปฏิบัติอย่างต่อเนื่องต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้ 1. แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อและทัศนคติเกี่ยวกับความเชื่อ นันทา ขุนภักดี (2547 : 46) ได้ศึกษาความเชื่อของคนไทยในอดีตและกล่าวสรุปไว้ว่าความเชื่อ หมายถึงสภาพที่บุคคลให้ความมั่นใจ เห็นคล้อยตามและพร้อมที่จะปฏิบัติตามสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้วนำไปถ่ายทอดให้บุคคลอื่นได้ทราบเพื่อต้องการให้เกิดความมั่นใจเห็นคล้อยตามและปฏิบัติตามด้วย โดยไม่คำนึงถึงว่าความเชื่อนั้นๆจะมีเหตุผลที่สามารถพิสูจน์ได้หรือไม่ก็ตามและชี้ให้เห็นว่าความเชื่อของคนมีมูลเหตุมาจากความไม่รู้ เพราะความไม่รู้ทำให้เกิดความกลัว เมื่อมีความกลัวแล้วจึงคิดสร้างความเชื่อมาเพื่อเป็นที่พึ่งทางใจ ดนัย ไชยโยธา (2548 : 33) กล่าวว่า ความเชื่อหมายถึงการยอมรับว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีอยู่จริง และมีอำนาจที่จะบันดาลให้เกิดผลดีหรือผลร้ายต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์แม้ว่าสิ่งนั้นจะไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นความจริง แต่เป็นที่ยอมรับกันในกลุ่มชน ณัฐธิดา สุขมนัส (2545 : 108) ได้ให้ความหมายว่าฮวงจุ้ย เป็นศาสตร์แห่งการพยากรณ์ของชาวจีนในการเลือกสรรทำเลที่ตั้งของสถานที่ทั้งสำหรับคนเป็นและคนตาย โดยยึดหลักแห่งความสมดุลของสภาพแวดล้อมให้มีความกลมกลืนกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่คนในครอบครัวและลูกหลาน ฮวงจุ้ย ถ้าจะกล่าวถึงความหมาย ต้องแยกอธิบายออกเป็นคำก่อน ดังนี้ ฮวง เป็นภาษาแต้จิ๋ว จีนกลางออกเสียง เฟิง แปลว่า ลม จู้ย เป็นภาษาแต้จิ๋ว จีนกลางออกเสียง สุ่น แปลว่า น้ำ เมื่อนำคำ 2 คำ มารวมกันจึงออกเสียงเป็น ฮวงจุ้ย ในภาษาแต้จิ๋ว และเฟิงส่วย ในภาษาจีนกลางซึ่งเมื่อแปลตามตัวหนังสือจีนก็คือ ลม-น้ำ แต่

ท่านผู้วิจัยอธิบายว่า ฮวงจื๋ยเสมือนลมที่พัดพวนเกิดความเข้าใจ และเสมือนน้ำที่ไม่อาจหนีบควยไว้ได้ ทั้ง กระแสลม และกระแสน้ำที่ไหลวนตามธรรมชาติ ล้วนมีอิทธิพลในการแปรเปลี่ยนภูมิประเทศ และสภาพแวดล้อม ต่างๆ 2. แนวคิดเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีน ชวดภัย บุรุษพัฒน์ (2545 : 34-35) ได้กล่าวว่า คนจีนที่เข้ามาตั้งรกรากอยู่ในประเทศไทย ยังคงยึดมั่นต่อประเพณีความเชื่อที่เคยปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษอย่าง มั่นคง แม้ว่าคนจีนจะได้อพยพเข้ามาตั้งรกรากอยู่ในประเทศไทยมาหลายร้อยปีก็ตาม คนจีนก็ยังคงมีการดำรงรักษาวัฒนธรรมความเชื่อของตนเอง โดยที่ไม่ยอมให้วัฒนธรรมอื่นใดเข้ามาผสมปะปนได้ แต่ถึงแม้ว่าจะมีวัฒนธรรมอื่นเข้ามาปะปนก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถที่จะทำลายวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวจีนได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ชาวจีนในประเทศไทยยังคงมีความเชื่อดั้งเดิมยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต สืบทอดมาจากบรรพบุรุษถึงปัจจุบันอย่างเหนียวแน่นชาวจีนได้นำความเชื่อดั้งเดิมของตนเองมาประยุกต์ใช้กับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน เช่นการที่คนจีนนำความเชื่อเก่าแก่เรื่องฮวงจื๋ย มาดัดแปลงใช้กับการประกอบอาชีพการค้าซึ่งถือได้ว่าเป็นอาชีพดั้งเดิมของคนจีนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน 3. แนวคิดเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ วิมลรัตน์ หงษ์ร่อน (2537 : 115) ได้กล่าวไว้ว่า การออกแบบอาคารร้านค้าตามหลักวิชาฮวงจื๋ย ต้องออกแบบให้สอดคล้องกับสถานที่ทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางจักรวาล พื้นที่ว่างและสัดส่วนภายในอาคารต้องมีความสมดุลกัน อันจะทำให้ผู้ที่เข้าไปภายในอาคารเกิดความรู้สึกสมดุลในการเคลื่อนไหว

ที่ผ่านมาได้มีนักวิจัยทำการศึกษเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องฮวงจื๋ย เช่น ณัฐธิดา สุขมนัส (2545) ได้ศึกษาความเชื่อเรื่องฮวงจื๋ยในวิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานคร ความเชื่อเรื่องฮวงจื๋ยเป็นศาสตร์ เป็นองค์ประกอบความรู้ของชาวจีนที่ปฏิบัติสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน คนไทยเชื้อสายจีนยังคงยึดถือปฏิบัติอยู่จริง ฮวงจื๋ยนั้น นอกจากจะเป็นศาสตร์ที่ให้ความรู้เรื่องอำนาจ เรื่องพลัง เรื่องความเปลี่ยนแปลงธรรมชาติ เห็นอรรถมาชาติ แล้ว เรื่องของฮวงจื๋ยยังเป็นเรื่องอิทธิพลของพลังที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง วิชระ มานิตราชฎี (2545) ได้ศึกษาการศึกษาฮวงจื๋ยที่สะท้อนแนวคิดทางพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาผู้ประกอบการค้าที่ตั้งร้านอยู่บนถนนเยาวราช ประชาชนได้นำความเชื่อเรื่องฮวงจื๋ยมาใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการตกแต่งอาคารร้านค้าตามหลักฮวงจื๋ย เนื่องจากประชาชนมองว่า แม้ได้อาศัยในทำเลที่ดีว่ามีฮวงจื๋ยที่ดี

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องความเชื่อเรื่องฮวงจื๋ยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีน เขตเทศบาลเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี เพื่อศึกษาการให้ความหมายความเชื่อเรื่องฮวงจื๋ยของการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีน และเพื่อศึกษาความเชื่อเรื่องฮวงจื๋ยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีน เขตเทศบาลเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาความเชื่อเรื่องฮวงจื๋ยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีน เขตเทศบาลเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี โดยกำหนดขอบเขตงานวิจัยดังนี้ 1.ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาความหมายความเชื่อเรื่องฮวงจื๋ย และแนวทางปฏิบัติสำหรับสถานประกอบการและการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีนในเขตเทศบาลเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 2.กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ศึกษาในส่วนของฮวงจื๋ยพื้นที่ ผู้ประกอบธุรกิจที่มีความเชื่อในเรื่องฮวงจื๋ย และเป็นผูปฏิบัติ ผู้ที่มีความรู้หรือผู้มีประสบการณ์ ผู้ให้คำแนะนำ (ซินแส)

อุปกรณ์และวิธีการ

การวิจัยครั้งนี้ได้เลือกพื้นที่ศึกษาแบบเจาะจง (Purposive Selective) โดยเลือกพื้นที่เขตเทศบาลเมืองบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยให้ความสำคัญคือในเขตเทศบาลเมืองบ้านโป่ง ซึ่งมีกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยและได้มีการประกอบธุรกิจ เนื่องจากประชากรกลุ่มนี้ เป็นผู้ปฏิบัติและมีประสบการณ์ตรง ทำให้ได้ข้อมูลตรงกับความเป็นจริง สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในงานวิจัยครั้งนี้ได้เป็นอย่างดีผู้ให้ข้อมูลหลักที่ผู้วิจัยเลือกสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ 1. ผู้ประกอบธุรกิจที่มีความเชื่อในเรื่องฮวงจุ้ย และเป็นผู้ปฏิบัติ ผู้วิจัยเลือกเฉพาะผู้ที่เป็นเจ้าของผู้ประกอบการในเขตเทศบาลเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 2. ผู้ที่มีความรู้ ผู้ให้คำแนะนำ (ซินแส) ผู้วิจัยเลือกเฉพาะผู้ที่มีความรู้ที่จะให้คำแนะนำ มีประสบการณ์ เพื่อให้การได้มาของข้อมูลมีความชัดเจน ถูกต้องมากที่สุด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็นดังนี้ 1. ประเภทบุคคล ได้แก่ตัวผู้วิจัย การวิจัยครั้งนี้ตัวผู้วิจัยเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพราะการวิจัยที่ใช้เป็นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่นำมาใช้ประกอบในการวิจัย การสัมภาษณ์ถือเป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่สำคัญมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) 2. ประเภทเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้ 1. การสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยได้สร้างแนวคำถาม (Interview Guide) เพื่อใช้สำหรับเป็นแนวทางการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล 2. การสังเกต (Observation) ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participatory observation) โดยการสังเกตจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างการตอบคำถามของผู้ประกอบธุรกิจ ผู้ที่มีความรู้ ผู้ให้คำแนะนำ (ซินแส)

ผลการศึกษาและข้อวิจารณ์

จากการศึกษาวิจัยความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีนเขตเทศบาลเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยใช้แนวทางการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิธีวิทยาการศึกษาปรากฏการณ์ (Phenomenology) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งเป็นกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนประกอบธุรกิจในเขตเทศบาลเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ที่ประกอบธุรกิจต่างๆ จำนวน 3 ร้าน ได้แก่ ร้านขายของเด็กแรกเกิด ร้านขายโลหะ ร้านหล่อพระ รวมถึงผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ที่มีความรู้ ผู้ที่มีประสบการณ์ (ซินแส) จำนวน 2 คน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความหมายทั่วไปเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยของการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีน พบว่าจากข้อมูลการสัมภาษณ์ ความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยมีอยู่ในสังคมไทยมานานแล้ว โดยได้รับอิทธิพลมาจากคนไทยเชื้อสายจีน สมัยบรรพบุรุษที่อพยพถิ่นฐานจากประเทศจีนเข้ามาตั้งรกรากในประเทศไทย คนไทยเชื้อสายจีนที่อพยพเข้ามาส่วนใหญ่ว่าประสบความสำเร็จในด้านธุรกิจ การค้าขาย ที่ทำอยู่ทุกรูปแบบ พฤติกรรมการลอกเลียนแบบทางด้านวัฒนธรรมจากผู้ประสบความสำเร็จจึงเกิดขึ้น ทั้งวิธีการดำเนินธุรกิจ แนวความคิด และความเชื่อต่างๆ ที่ส่งผลให้ธุรกิจเจริญรุ่งเรืองขึ้น

2. ความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีน ฮวงจุ้ยที่ดีจะมีองค์ประกอบ คือ ที่อยู่อาศัย สุสาน สถานที่ประกอบธุรกิจ ทั้ง 3 สิ่งจะต้องมีความสัมพันธ์กันและกันซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าของการประกอบธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีน ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มีดังต่อไปนี้

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับฮวงจุ้ยต่อสถานที่อยู่อาศัย ฮวงจุ้ยเป็นศาสตร์จีนโบราณได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตมากขึ้น ด้วยความเชื่อว่าบ้านที่อยู่อาศัยตามหลักฮวงจุ้ยต้องอยู่ในทำเลที่ดี แต่ฮวงจุ้ยในปัจจุบันนี้ได้นำมาปรับที่อยู่อาศัยมากขึ้น เพื่อให้ผู้ที่อาศัยในบ้านมีความสุขในครอบครัว ความเจริญในหน้าที่การงาน ด้านสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ และความปลอดภัยในทรัพย์สิน

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับฮวงจุ้ยต่อสุสานบรรพบุรุษหรือฮวงจุ้ย ฮวงจุ้ยคนตาย หรือ ฮวงจุ้ย เกี่ยวกับการบูชาบรรพบุรุษ ความเชื่อเรื่องของวิญญาณ ฮวงจุ้ยจึงเป็นเหมือนวิธีการที่จะปฏิบัติต่อบรรพบุรุษในการหาทำเลที่ดีที่สุดเพื่อฝังสุสานเมื่อมีทำเลที่จะส่งผลต่อลูกหลานให้เจริญรุ่งเรือง ทำให้ฮวงจุ้ยเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมจีนฮวงจุ้ยจึงเป็นเหมือนวิธีการที่จะปฏิบัติต่อบรรพบุรุษในการหาทำเลที่ดีที่สุดเพื่อฝังสุสาน เมื่อมีทำเลที่จะส่งผลต่อให้ลูกหลานให้เจริญรุ่งเรือง ทำให้ฮวงจุ้ยเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมจีนที่กระทำสืบต่อกันมา

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับฮวงจุ้ยต่อการประกอบธุรกิจ หลักการของฮวงจุ้ย ก็คืออาศัยองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ ชัยภูมิ ทิศทาง ดวงชะตา และฤกษ์ยาม ต้องมีความสัมพันธ์กันและกันจึงจะทำให้การประกอบธุรกิจ เกิดการคิดอ่าน การตัดสินใจในทางธุรกิจ ก็จะเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง ตามช่วงจังหวะและโอกาส ส่งผลให้ชีวิตมีความเจริญรุ่งเรือง

สรุป

ความเชื่อในเรื่องของฮวงจุ้ยจะมีความเชื่อที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับแนวคิด การปฏิบัติ และการสืบทอดจากบรรพบุรุษต่อกันมา ทำให้ความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยของคนไทยเชื้อสายจีนมีการแพร่หลายกันอย่างมากผู้ประกอบการที่เป็นคนไทยเชื้อสายจีนยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับความเชื่อที่ว่าปฏิบัติตามฮวงจุ้ยแล้วจะส่งเสริม ทำให้การประกอบธุรกิจมีความเจริญรุ่งเรืองและยังทำให้ผู้อยู่อาศัย มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ทำกิจการต่างๆย่อมประสบความสำเร็จ โดยการแสวงหาผู้ที่ให้คำแนะนำ (ซินแส) ที่เก่งและมีประสบการณ์สูงมาเป็นที่ปรึกษาในการดูที่อยู่อาศัย ฮวงจุ้ยสุสานและดวงชะตาในการประกอบธุรกิจ ซึ่งจะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ยสามารถนำมาใช้ที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปนิกได้มากขึ้น โดยนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบโครงการที่อยู่อาศัยเพื่อธุรกิจการค้าต่างๆ เช่น การออกแบบที่อยู่อาศัย อาคารและสถานประกอบการต่างๆ
2. ความเชื่อในเรื่องฮวงจุ้ยเป็นแนวคิดของบรรพบุรุษที่สามารถนำความรู้มาใช้กับชีวิตจริงได้เป็นอย่างดี จึงได้มีการถ่ายทอดความรู้ต่อกันมา
3. ความเชื่อในเรื่องฮวงจุ้ยเป็นความเชื่อเฉพาะกลุ่ม พื้นที่ จึงจำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วม และได้นำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับผู้ที่สนใจ เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จไปได้ด้วยดีจากความช่วยเหลือของทุกท่านที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะคณะอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ธนินท์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ และคณาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนข้อควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมต่างๆ เพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณ ร้านขายของเด็กแรกเกิด (คุณสุวัฒน์ ใต้วัฒนา) ร้านขายโลหะ(คุณทิพภา ภาปัตยกรรม) ร้านหล่อพระ(คุณเสรี ผู้สมจิตร) รวมถึงผู้ให้ข้อมูลจากผู้ที่มีความรู้ ผู้ที่มีประสบการณ์ (ชินแส) ชินแสฉิ่ง แซ่หลี และชินแสเฉลิม แซ่ลี ที่ได้กรุณาสละเวลาในการให้คำปรึกษาอันเป็นประโยชน์ตลอดช่วงเวลากการทำวิทยานิพนธ์

เอกสารอ้างอิง

- ขจัตภัย บุรุษพัฒน์. 2545. **ชาวจีนในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: แพรววิทยา.
- จิตรรา ก่อเนนทเกียรติ. 2552. **ความรู้เรื่องเงินจากผู้เฒ่า**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- ณัฐธิดา สุขมนัส. 2545. **ความเชื่อเรื่องดวงจัญในวิถีชีวิตของชาวไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์มานุษยวิทยามหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- दनัย ไชยโยธา. 2548. **ลัทธิศาสนาและระบบความเชื่อกับประเพณีนิยมในท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- นันทา ชุนภักดี. 2547. **การวิเคราะห์ความเชื่อของชาวไทยในสวัสดิรักษา**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บรมพิลด์ ฟรีน่า. 2547. **ความเชื่อชาวจีน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์वाद.
- วัชระ มานิตราชภูร์. 2545. **การศึกษาดวงจัญที่สะท้อนแนวคิดทางศาสนา.ศึกษาระดับประกาศนียบัตรที่ตั้งร้านอยู่บนถนนเยาวราช**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิมลรัตน์ หงษ์อ่อน. 2537. **บทบาทความเชื่อเรื่องดวงจัญที่มีต่อการทำกิจการค้าของชาวจีนแต่จิว**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิศิษฎ์ เตชะเกษม. 2540. **บ้านดวงจัญดี มั่งมีศรีสุข ค้าขายร่ำรวยด้วยดวงจัญ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: เอ็มจีเอ จำกัด.
- อำนวยการชัย ปฏิพัทธ์เผ่าพงศ์. 2548. **ดวงจัญศาสตร์แห่งการพยากรณ์ทำเลดีร้าย**. กรุงเทพฯ: ธรรมสารการพิมพ์.